

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Παρὰ τοῖς μαχαρίτου Λαυρεντίου Βροκίνη, τοῦ ἐπ' ἔσχάτων θανόντος Κερκυραίου λογίου καὶ ἀρίστου διφήτορος τῶν κερκυραϊκῶν ἀρχείων, εἷχον λάβει πρό τινων ἐτῶν τὰ κατωτέρω ἄξια λόγου πιστὰ ἀντίγραφα ἀνεκδότων ἐγγράφων, ἀτιγα ἐκδίδω ἐνταῦθα εἰς μηχανόσυνον αὐτοῦ.

A'

('Αντίγραφον ἐκ τοῦ φ. 258⁶ νεωτέρας ἀριθμήσεως τοῦ Τόμου 1058 τοῦ φέροντος τὴν Εξωτερικὴν ἐπιγραφὴν Notajo Papà Michel Glavaas. Volume Contratti e Testamenti dal 1534 al 1547 ή τῷ δημοσίῳ ἀρχειοφυλακείῳ Κερκύρας).

αφε'. ἡμερά-ιγ'. τοῦ Iouyloύ μηνὸς. Ἐντὸς ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου τῆς Ὁδράεδος κ.ο. Θωμάς ὁ σασινὸς ἀπὸ τὸν ναύπακτον εὐριξκόμενος τὴν σήμερον ἐν τῇ παρούσῃ πόλι: παρὼν ὁμολόγησεν ὅτι ἐπειδὴ ἥλθεν νὰ ευρὶ τὸν μοναχὸν ὃποῦ Ιζεκεν εἰς τῷ ὁσπήτειον τοῦ ποτὲ Κού ἀντωνίου μεταξὺ νοταρίου ὅπίον τὸν ἔλεγαν κατὰ κόσμον ἀντώνιον Νασινὸν Διὰ νὰ λάβει παρ' ἐκείνου ἀσπρά Διεχθίαι ἵνακόσια διὰ ἐγγησίν ὃποῦ τὸν ἐγγυήθη εἰς τὸν ναύπακτον ως λέγη αὐτὸς, καὶ ἐπειδὴ τώρα ἐκείνος ἀπότυχε καὶ ὁ ἀνωθεν Κος Θωμάς θέλει νὰ τὸ γηρέψῃ μὲ τὴν δικαιοσύνην· εὐγάνωντας τὰς ἀνωθεν δύο χηλιάδας τὰ ἀσπρα καὶ ἵνακόσια. τὸ ἦτι ρέστω θέλουν εύρεθη ἀπὸ τοῦ ἀνοθεν· ποτὲ μοναχοῦ, τόσο ἀπὸ ἀμπελία, ἀπὸ λάδη, ἀπὸ σκουτιά καὶ πᾶν ἔτερον· διὰ τοῦ παρόντος ἴνστρουμέντου ἀφιερώνει αὐτὰ εἰς τὴν μοτὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοῦ τῆς δαφνοτησας ἐν ταῖς ἀθήναις. διὰ τὴν ψυχὴν τῶν γοναίων αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ νὰ γράψουν αὐτὸν εἰς τὸ μηχανόσυνον βραβείῳ καὶ νὰ λάβῃ αυτὰ : παρὼν καὶ ἀκάκιος μοναχὸς· ως οἰκονόμος τοῦ ἀγωθεν μοναστηρίου καὶ πρώτος

ἀνακινισθήται, καὶ σύντοις ὁμολόγησεν ἐνώπιον μαρτύρων μαζὶ τικολόχου γελῶν καὶ μασί τούτῳ καυθάρῳ παραχειλημένων

B.

('Αντίγραφον ἐκ τῆς φ. 217 Notajo Adaino Metaxan. Volume in quint. 18 Contratti e Testamenti dal 1567 al 1590 ἐφ δημοσιω ἀρχειοφύλακειω Κερκύρας).

1579. ἡμέρα 21 τοῦ μηνὸς μαρτίου. Ἐπειδὴ ὁ εὑγενὴς μηδ δομένιγος ἔβραμης αὐθέντις καὶ βαροῦνος τοῦ νισίου τῶν παξῶν προλαβόντος τοὺς κάκιοις κρίσιν μετὰ τούς ἄνθρωπους τοῦ αὐτοῦ νησίου ἐμπροσθεν τῆς τῆς Ἑκλαμπρωτάτην αύθεντικά ἀναζητῶντας τους νὰ ἕληρώνουσιν τὸ δέκατον καθὼς ἐπλήρωναν ἕκπαλαι τοῦ αὐτοῦ ἄβράμη καὶ ω; καθὼς τένεται ἔγράφως εἰς τὰ κατάστιχά του τὰ παλεὰ καὶ εἰς τὴν ἀναζητησιν τῆς τουμάνδρας ἰδωταν οἱ ἄνωθεν παξινή ἐναντιοῦνταν θέλωνται; νὰ ἔνι ἐλεύθερη ἥπο τὸ αὐτὸ δέκατον ὅθεν οἱ Ἑκλαμπρωτατην οἱ αὐθέντια ειχεν ποιήσει ἀπόφασιν εἰς βοήθεια τῶν αὐτῶν παξινὸν ἀμή ἐλασυδάρισαν πάλιν τὰ καπίτουλα τοῦ αὐτοῦ ἄβράμη εἰς τὰ ὄποια καπίτουλα εὑρίσκονταν οἱ ἄνωθεν παξινή μὲ πλέον βάρως βαρεμένη παρά ὅπου ἦθελε ησθεν τοῦ βάρους τοῦ δεκατου. διὰ τουτω θελιματικώς ἐσυμφώνησεν ὁ παρὸν κυρ δήμος ὄρφανὸς παξινὸς, καὶ γέρον μετὰ τοῦ ἄνωθεν ἄβράμη καὶ θελιματικοῦ τρόπου¹ ἀπὸ τὴν ἄνωθ' ἀπόφασιν τῆς ἑκλαμπρωτάτης αὐθέντιας τον ἐναιτιών μετὰ τοιούτου τρόπου καὶ συμφωνίας καὶ ὑποσχέσεως διὰ δνομα αὐτοῦ καὶ κληρονόμων αὐτοῦ νὰ δίδωσι καὶ πληρόνοσιν ἀπὸ τώρα καὶ πάντοτε τὸ δέκατον ὅπερ πρὶν ἀνεζήτα ὁ ἄνωθεν ἄβράμης τοῖς αὐτοῖς παξινοῖς. Καὶ ὁ αὐτὸς ορφανὸς νὰ ἔνι ἐλεύθερος.

Γ'.

('Αντίγραφον ἐκ τοῦ φ. 213 τοῦ ἐν τῷ ἀρχειοφύλακειω Κερκύρας Τόμου τοῦ φέροντος τὴν ἱξωτερικὴν ἐπιφραγὴν Voie 8vo Filza Civil sotto il Protopapà Spiridion Primo Bulgari, princi-

¹ Ενταῦθα εἶνα ἐφθαρμένον τὸ έγγραφον, μὴ διαγνωσκόμενης μιᾶς λέξεως.

pia l'anno 1716 e termina l'anno 1738. Del № 75 dell'Inventory del Papà Chitracà) ¹.

1725 Adi 13 Aprile S. V.

αψιε'. Ἀπριλίου 17. Ε. Π.

Εἰς τὴν μονὴν τοῦ Παναγίστου ταξιάργου εἰς τὴν παρούσαν γύρω θεοχατοϊκίαν, τοῦ Παναιδεσμάτου καὶ Μεγίσου Αύθεντός Πρωτοπαπά Κερκύρας, εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Παναιδεσμωτάτου καὶ Μεγίσου Αύθεντός πρωτοπαπᾶ κ.ου Σπυρίδωνος Βεύλγαρι, καὶ τῶν Ἐκλαμπροτάτων Συνδύγων κ.ου Νικολάου ρεγγήνη, κ.ου Ιωάννου Βαπτηστοῦ μοτζάνεγα, κ.ου Ἀγγέλου Θεοτόκη καὶ κ.ου Βειλιανοῦ Καμάλη δόκτορος, συνβίνοντες ὡς παραστάταις οἱ Εὐλαβ.οι πνευματικοὶ πατέρες, ἵγουν, ὁ Ὁσιότατος Ἱερομόναχος κύρῳ Διονήσιος Τζιαφτούλης Ἀθηναίος, καὶ εὐλαβὴς παπᾶς κύρῳ γεώργιος Καβαδιᾶς ἀπὸ τὴν ἀγίαν μαῆρα, κάτοικος εἰς τὴν παρούσαν χώραν, Ὁσιότατος Ἱερομόναχος κύρῳ Γεωργίας μοραΐτης Κεθηγούμενος τοῦ μοναστηρίου τῆς ἀγίας Αἰκατερίνης καὶ Εὐλαβ.οι παπᾶς κύρῳ Χριζόδουλος τζαουσόπουλος ἐφημέριος τῆς μονῆς τῇ; Ὅπεραγίας Θοκού τῇ; Ὅδηγητρίας δοσμένο τὰ κληδιά ἀπὸ τοὺς ἀνωτερούς Ἐκλαμπρ.οις Συνδύχους ἀνήγθη ἡ ἄρκλα εἰς τὴν ὅποιαν μέσα εἶνε τὸ ἀγίου λείψανον τῆς Ὁσιας μητρὸς ἡμῶν Θεοδώρας τῆς Αύγουστης, ὅποι εἰς τὰς Η τοῦ παρόντος μηνὸς ἀνεκαμίσθη ἀπὸ τὴν μονὴν τοῦ ἀγίου νικολάου καὶ ἀγίου λαζάρου εἰς τὴν παρούσαν ἱερησίαν, οἱ ὅπιοι πνευματικοὶ πατέρες μὲ τὴν βουλὴν τῆς αὐτοῦ Παναιδεσημότητος καὶ Ἐκλαμπροτάτων Συντύχων ἐρευνήσαντες τὸ αὐτὸ ἀγίου λείψανον μὲ τὴν πρέπουσαν εὐλαβείαν καὶ ἴπημέλιαν, γράφοντος ἐμμοῦ Βενεδίκτου Τριβόλη ὑποκαγκελαρίου τῆς αὐτοῦ παναιδεσημότητος, ἴπροσφεραν πῶς εἰς τὴν ἐρευναν ὅποι ἐπραξαν, ηύραν τὸ αὐτὸ ἀγίου λείψανον ἐλειπτὲς ἀπὸ τὴν Κεφαλὴν, εἰς τὸν ὅπιον τόπον στέκετε ἔνα κράνιον ἔηρὸν μόνον κόκκαλον, ὅποι κατὰ τὴν εἰδησιν δὲν δῆχνη νὰ εἶναι τῆς αὐτῆς ἀγίας, καὶ μάλιστα ὅποι τὸ αὐτὸ κρανίον φένετε νὰ εἶναι θετὸν εἰς τὸ αὐτὸ ἀγίου λείψανον μὲ ἔνα ξήλον, τὸ δὲ ἴπηληπον ἀγίου σόμα εἶναι σόουν

¹ Τὸ αὐτὸ ἔγγραφον εὑρίσκεται καὶ ἐν φ. 19 τοῦ φακέλου ποιεόπαπαδεῖον Θεοπομάτων καὶ ἄλλων τοῦ Τόμου τοῦ φέροντος τὴν ἐπιγραφὴν Spiridion filio Bulgari Filza Diversorum dal 1715 al 1725, ὅπου καὶ αἱ ὄποια γραφαὶ τῶν Συνδίκων.

καὶ ἀνελειπέται, ἔξω ἀπὸ τὸν ἕνα πόδα τὸν δεξιὸν, ὁ ὄπιος παντελῶς λείπεται ἀπὸ τὴν κλήσιν τοῦ γόνατος καὶ κάτου, εἰς τὸν ὄπιον τόπον εἶναι μία βέργα μὲ κομψή ξήλων ὄρθος εἰς σημίον ποδός, ἀπάνου εἰς τὴν ὄπιαν βέργα οἵταντις ἔνα κόκκλο γημνόν, ἀπὸ ποδόχοις ξένον, ὃποι μὲ τὴν αὐτὴν βέργα ἔδηχνε διὰ ποδάρι, τὴν ὄπιαν βέργα μὲ τὸ ξήλων εὐγένοντάς τα τὰ ἐκονσεντέριταν τοῦ κάτωθεν ἑφημερίου, καὶ λογικῶν· πως τὸ ἄνωθεν κρανίο καὶ τὸ κύτο κόκκλο νὰ εἶναι ἀπὸ τὰ ἔτερα λείψανα ὅπου ἀφιερώθησαν, καὶ περιπλέον ἀπὸ τὴν ἀγίαν τῆς δεξιὰν χειρα, λείπουν τὰ μικρὰ δάκτυλα^α καὶ τόσον εἴπαν, ίδον, καὶ ἐπρόσφεραν ὡς ἀνωθεν, παρόντων ἀκόμη τοῦ λογιοτάτου Ἀρχημανδρίτου κ.^{ον} Γερμανού φλόρου ἑφημερίου τῆς παρούσης μονῆς καὶ τοῦ εὐγενοῦς Σ.ρ. Ἀντωνίου μαρκουρᾶ δόκτορος πριόρη τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ μετέπειτα τῆς ἀνωθεν εἰδήσεως ἐκλήσθη ἡ ἀνωθεν ἄρκλα ὃποι τίσιν τὸ ἀγιον λείψανον τὸ ὄπιον ἐκονσενιαρίστη ὃς ὑβρίσκετε τοῦ ἀνωθεν ἑφημερίου, ὁ ὄπιος πάλιν ἐκονσενιάριστας τὰ κληδιά καὶ ἔδοσε εἰς τὰς χειρας τῶν ἀνωθεν ἐκλαμπροτάτων συνδύγων, καὶ εἰς πίστιν ὑπογράφουν.

(ὑπος) Σπυρίδων ὁ Κερκρας Μεγ: Πρωτοπ:

Γρηγόριος Ἰερ: ὁ φλόρος ἀρχιμανδρίτης καὶ
ἱερημέριος τῆς ἀνωθεν μονῆς
διονυσίος Ιερομόναχος ὁ σκιαυτουλῆς
γεώργιος Ιερεύς ὁ καβαδίας
κοσμᾶς Ιερομόναχος ὁ μοραΐτης
χριτόδουλος Ιερεὺς ὁ τσαουσόπουλος

Δ".

('Αντίγραφον ἐκ τοῦ φ. 46 τοῦ φακέλου (Filza) τοῦ φέροντος τοὺς διπλοῦς ἀριθμοὺς V καὶ VIII Fondamenti delle Spese de' Sindici del 1770 τοῦ Vol^o 86 Argomenti diversi in via segreta della Città di Corfù dall' anno 1769 ai 1763 ἐν τῷ ἀρχειοφυλακείῳ Κερκύρας).

1770. Αύγοντου 1. Πλαΐα ήγώ ὁ ὑπογεγράμμενος ἀπὸ τοὺς ἐκλαμπροτάτους καὶ περιβλέπτους συντίχους τοῦ ἀπερασμένου χρόνου

Sig.^r ἀγγελων μοτζένεγα Δρ. Sig.^r Βιτσέντζον Πετριτήν και 'Αλιξανδρον Τ. πιέροην και Sig.^r Λελρίων Καζτένω. δικ τυμήν τῶν δύω 'Ηχόνων τοῦ ἐκλαυπτοτάτου και εἰσογετάτου κυρίου 'Ανδρίας Δονάτου προβλέπτον Πάνικον τῆς Θαλάσσης τεκούνιχ χριτά ξένοντα ('Αρ. 60) και εἰδιστήριως οπή θερεστη οπογεάθρων.

Νικόλαος ὁ Κοτούζης βεβεώ·ω ὡς; συνωμην,

Τὸ μὲν κείμενον τοῦ Ἕγγράφου τούτου δὲν φαίνεται: Ιδιόγει-
ρον, ἀλλ' ἡ ὑποχρεψή τοι Κουτούζη είνε γεγραμμένη ίδιᾳ
αὐτοῦ χειρί. Είναι δὲ τὸ Ἕγγραφον τοῦτο ἄξιον λόγου ὑπὸ πολ-
λῶν ἐποψείες. Κατὰ τὰς σταλείσας μοι ὑπὸ τοῦ μακαρίστου Βρο-
κίνη σημειώσεις δὲ ἐν αὐτῷ μνημονευόμενος Δονᾶς ἢ Μονᾶς,
οὗ τὰς δύο εἰκόνας ἔγραψεν δὲ πολυθρύλητος Ζακύνθιος Ζωγρά-
φος καὶ σατυρικὸς ποιητὴς δὲ γνωστὸς διὰ τὴν ιδιορρυθμίαν αὐ-
τοῦ, ὑπῆρξεν δὲ ἀνακαινίσας καὶ ἀνασυστήσας τὸ ἐνεγκυρωδανει-
στήριον Κερκύρας. Διὰ ταῦτα εὐεργέτης τῆς πόλεως Θεωρη-
θεὶς ὑπὸ τῶν ἐκπροσωπούντων τὴν Ἕγγρωρισν διοίκησιν Συνδι-
κῶν, ἐτιμήθη παρὰ τούτων ἄλλως τε καὶ διὰ τῆς εἰς τὸν Κου-
τούζην ἀνατεθείσης γραφῆς τῶν εἰκόνων αὐτοῦ.

Τῶν δύο δὲ τούτων εἰκόνων τῶν παριστανουσῶν τὸν Βενετὸν γενικὸν προβλεπτήν ἐν φυσικῷ μεγέθει καὶ περιβεβλημένον τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ στολὴν ἡ μία ἀνηρτήθη τότε ἐν τῷ ἐνεχυροδανειστηρίῳ, διοῦ καὶ σώζεται μέχρι τῆς σήμερον. Ἡ δὲ ἄλλη, ἐντελῶς οὖσα ὅμοια καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκριβῶς μεγέθους, ἀναρτηθεῖσα τότε ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συμβουλίου τῶν εὐγενῶν Κερκύρας, εὑρίσκεται νῦν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Κερκυραίων, ἐν ᾧ φιλοτίμῳ προνοίᾳ τοῦ δημάρχου κ. Κόλλα ιδρύθη πλουσίᾳ πινακοθήκη τῶν Κερκυραίων εὑργετῶν καὶ ἄλλων πολυτρόπως εὑεργετησάντων τὴν Κέρκυραν. Τῆς πινακοθήκης ταύτης εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ περιγραφὴ εἰς τὸν Βροχίγην, ἀλλ' ἀγνοῶ ἃγε ἐπεράτωσεν αὐτὴν καὶ ποῦ ἀπόκεινται τὰ χειρόγραφά της.